

خبر نامه

ایران در اجلاس دوره‌ای جهانی

در هفتمین نشست اجلاس دوره‌ای جهانی، وضعیت حقوق بشر ایران توسط شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد در ژنو بررسی شد. روز دوشنبه، ۲۶ بهمن ماه، فرستاده‌های ایرانی نه تنها نتوانستند به نگرانیهای اعضای شورا پاسخ مناسب بدهند بلکه در بسیاری موارد درباره وضعیت حقوق بشر در ایران دروغ گفتند.

محمد جواد اردشیر لاریجانی، دبیر کل شورای عالی حقوق بشر ایران، رهبر فرستاده‌های ایرانی بود. دیگر اعضای این گروه که بیانات خود را خطاب به شورا اظهار کردند قاضی سید علی رئیسی سادات معاون وزیر دادگستری، عباسزاده مشکینی مدیر کل وزارت کشور، یوناتان بتکولیا نماینده مسیحی مجلس و محبوبه مابشری رئیس دانشگاه الزهرا بودند.

قاضی سادات درباره استقلال قوه قضاییه در ایران صحبت کرد و موادی از قانون اساسی در خصوص حمایت از حقوق متهمین و اصل برائت را برشمرد و اظهار داشت که مطابق قوانین ایران پلیس می‌تواند مظنون را به مدت ۲۴ ساعت بدون تفهیم اتهام در بازداشت نگاه دارد. در پاسخ به نگرانیهایی ابراز شده از سوی اعضای شورا در خصوص وضعیت بهاییان در ایران، سادات ضمن تأیید این امر که مذهب «بهائیت» در ایران به رسمیت شناخته نشده مدعی شد که بهاییان از «حقوق کامل شهروندی» برخوردار هستند. وی اظهار داشت که عدم پذیرش دانشجویان بهایی به دلیل عدم احراز شرایط ورود به دانشگاه و عضویت آنها در «تشکلهای فرقه‌ای منحرف» است.

مشکینی انتخابات ریاست جمهوری اخیر را «نمایش دموکراسی» خارق‌العاده‌ای توصیف کرد. او «قدرتهای امپریالیستی» را متهم به دخالت در اوضاع داخلی ایران کرده و تظاهرکنندگان را «شورشیان و قانون‌شکنانی» خواند که پرونده‌هایشان «به هنگام در دادگاه‌های صالحه رسیدگی خواهند شد». او اذعان داشت که «حرکتهای غیرقانونی اندکی» نسبت به بازداشت‌شدگان صورت گرفته و به شورا اطمینان داد که تمامی زندانیان به وکیل منتخب خود دسترسی داشته‌اند.

دی - بهمن ۱۳۸۸ جلد ۳ - شماره ۱

۱	بررسی دوره‌ای جهانی ایران
۲	لابلای اخبار: اعدامها
۳	گُردها مورد هدف قرار می‌گیرند
۳	بی‌بی‌سی ویدئوی حمله ۲۴ خرداد را منتشر می‌کند
۳	اصلاح قانون خانواده به منظور تشدید تبعیض علیه زنان
۴	ارائه گزارش مربوط به کهریزک توسط کمیته ویژه مجلس
۴	گزارش حوادث پس از انتخابات منتشر شد
۴	یادبود: انقلاب ۱۳۵۷

محمد جواد لاریجانی، دبیر شورای عالی حقوق بشر ایران (منبع: ناشناس)

ادعاهای بسیاری از فرستاده‌های ایرانی ناقض مدارکی موجود در گزارشهای مرکز اسناد حقوق بشر ایران درباره وضعیت زندانها، رفتار با بهاییها، و سرکوب مخالفان بعد از انتخابات می‌باشند.

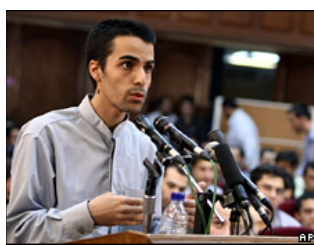
روز چهارشنبه، ۲۸ بهمن ماه، شورای رأی به موافقت با پاسخ ایران به پیشنهادهای کشورهای عضو داد. پیش از رأی‌گیری، چند کشور عضو متذکر شدند که ایران پیشنهادهای چند کشور درباره سفر نماینده‌های سازمان ملل متحد به ایران را رد کرده در حالی که پیشنهادهای چند کشور دیگر در این باره را قبول کرده است. مرحله بعدی از این پروسه، در زمان بررسی نتایج این توصیه‌ها توسط شورا در خردادماه صورت خواهد پذیرفت.

لابلای اخبار: اعدامها

صورت محکوم شدن به تمامی این اتهامات، متهمین می‌توانند به مجازات اعدام محکوم شوند.

گردها مورد هدف قرار می‌گیرند

اوایل اسفند ماه، وزارت اطلاعات اعلام کرد که چهار نفر از اعضای تیم متعلق به کومله، یک حزب چپ‌گرای کُرد، که ادعا می‌شود سه افسر نیروی انتظامی را در اوایل بهمن به قتل رسانده‌اند، را شناسایی و به قتل رسانده است. یک هفته بعد وزارت اطلاعات اعلام کرد که سه نفر از اعضای یک تیم وابسته به کومله را که ادعا می‌شود قصد بمب‌گذاری در یک کارخانه وزارت دفاع را داشتند دستگیر کرده است. کومله هرگونه ارتباط با این افراد را انکار کرده است.

آرش رحمانی پور در

دادگاه (منبع:

آسوشیتدپرس)

بی‌بی‌سی ویدئوی حمله ۲۴ خرداد را منتشر می‌کند

در اوایل اسفند ماه بی‌بی‌سی ویدئویی که گفته می‌شود از حمله ۲۴ خرداد به کوی دانشگاه تهران گرفته شده است را پخش نمود. ویدئو نیروهای ویژه و لباس شخصی را در ساعات پایانی روز ۲۴ خرداد نشان می‌دهد که مکرراً سعی در ورود به کوی دانشگاه داشتند و با خشونت به دانشجویان لگد می‌زدند یا با باتوم آنها را می‌زدند. گذشته از آسیب به مجتمع و اموال دانشجویان، این حمله ۴ دانشجوی کشته و بسیاری زخمی برجای گذاشت. هشت ماه پس از انتخابات، ده‌ها دانشجو هنوز در بازداشت و در انتظار محاکمه هستند و بعضی به زندانهای طولانی مدت محکوم شده‌اند. این ویدئو در وبسایت مرکز اسناد حقوق بشر ایران در آدرس <http://www.iranhrdc.org/httpdocs/English/videos2.htm> قابل دسترسی است.

روز ۸ بهمن ماه، آرش رحمانی پور و محمدرضا علی‌زمانی به دستور دادستان تهران اعدام شدند. این دو مرد جوان متهم به جرایم محاربه و تلاش برای براندازی دولت و عضویت در گروهی موسوم به «انجمن پادشاهی» بودند.

به گفته وکلای آنها هم رحمانی پور و هم علی‌زمانی ماه‌ها پیش از انتخابات ۲۲ خرداد دستگیر شده بودند و پرونده آنها مرتبط با تظاهراتی پس از انتخابات نبود. با این وجود هر دو با اولین گروه متهمین پس از انتخابات در مرداد ۱۳۸۸ محاکمه شدند.

آرش رحمانی پور در فروردین ۱۳۸۸ دستگیر شده بود. او پس از انتخابات وادار شده بود تا اقرار کند که توسط انجمن پادشاهی آموزش دیده تا از طریق اعتراض و تظاهرات پایه‌های رژیم را سست کند. به طور مشابه علی‌زمانی به ارتباط با انجمن پادشاهی اقرار نموده بود.

در مصاحبه‌ای در ژنو به عنوان نماینده ایران در اجلاس دوره‌ای جهانی سازمان ملل متحد، محمد جواد لاریجانی اعدام علی‌زمانی و رحمانی پور در ارتباط با انتخابات را انکار کرد و مدعی شد که هر دو در ارتباط با یک بمب‌گذاری در فروردین ماه سال گذشته در مسجدی در شیراز که ۱۴ کشته برجای گذاشت دستگیر شده بودند.

در بهمن ماه دولت ایران اعدام کرد که حکم اعدام نه نفر دیگر که به علت شرکت در ناآرامیهای پس از انتخابات به اعدام محکوم شده‌اند به زودی اجرا خواهد شد. ابراهیم رئیسی، معاون اول قوه قضاییه، اظهار داشت که این افراد با نیت براندازی رژیم در ناآرامیها مشارکت داشتند. اسامی آنها تا زمان اتمام تجدیدنظرخواهی آنها توسط دولت ایران اعلام نخواهد شد.

پیش از این، دادگاه انقلاب اسلامی شانزده نفر که در روز عاشورا (۶ دی) دستگیر شده بودند را محاکمه کرده بود. پنج نفر از آنها متهم به جرایم محاربه و افساد فی الارض شدند و بقیه متهم به «توطئه علیه امنیت ملی، تبلیغ علیه نظام و ایجاد ناآرامی در کشور از طریق تحریک افراد به شورش» شدند. در متن کیفرخواست، این افراد متهم شده بودند که قصد داشتند در روز عاشورا و با کمک گروه‌های تروریستی نظیر مجاهدین خلق و انجمن پادشاهی و همکاری با بهاییان «کار رژیم را تمام کنند». در

اصلاح قانون خانواده به منظور تشدید تبعیض علیه زنان

مورد اختلاف بود و متعاقباً حذف شد. این ماده در بهمن ماه با اضافه کردن موارد مذکور در مورد شرایط اختیار کردن همسر دوم دوباره به مجلس ارائه شد. فعالان حقوق بشر و حقوق زن ایران به طبیعت تبعیض آمیز این اصلاحیه اعتراض کردند و خواستار حذف کامل آن شدند. آنها خاطرنشان کردند که در نمونه‌هایی مانند شروط ۵ و ۸، اگر موقعیت معکوس بشود، زن حتی حق طلاق گرفتن از شوهر محبوس یا غایب خود را ندارد.

ماده ۲۵ که در ابتدا در سال ۱۳۸۶ مطرح شد پیشنهاد اخذ مالیات از مهریه را ارایه کرد. با اصلاحیه جدید ماده ۲۵، تنها مهریه‌هایی که به طور غیرمستعارف یا غیرمنطقی بالا هستند مالیات تعلق می‌گیرد. منتقدین به این ماده اظهار می‌کنند که تحت قوانین اسلام، حداقل پاداش و تلافی‌ای که برای زوجه در زمان ازدواج و در صورت طلاق تضمین شده است مهریه می‌باشد و مالیات بر آن تبعیضی غیرقابل توجیه علیه زنان است.

در بهمن ۱۳۸۸ کمیسیون قضایی مجلس قانون حمایت از خانواده را با اصلاح مواد ۲۳ و ۲۵ تأیید کرد. ماده ۲۳ شروطی که بر اساس آنها مرد متاهل می‌تواند همسر دوم اختیار کند را عنوان می‌کند: (۱) رضایت همسر اول، (۲) عدم قدرت همسر اول به ایفای وظایف زناشویی، (۳) عدم تمکین زن از شوهر مطابق با حکم دادگاه، (۴) ابتلای زن به جنون یا امراض صعب‌العلاج، (۵) محکومیت قطعی زن در جرایم عمدی به مجازات یک سال زندان یا جزای نقدی که بر اثر عجز از پرداخت منجر به یک سال بازداشت شود، (۶) ابتلای زن به هرگونه اعتیاد مضر حال خانواده به تشخیص دادگاه، (۷) سوءرفتار یا سوء معاشرت زن به حدی که ادامه‌ی زندگی را برای مرد غیرقابل تحمل کند، (۸) ترک زندگی خانوادگی از طرف زن به مدت ۶ ماه، (۹) عقیم بودن زن، (۱۰) غایب شدن زن به مدت یک سال.

زمانی که این قانون در سال ۱۳۸۶ به مجلس ارائه شد ماده ۲۳

ارائه گزارش مربوط به کهریزک توسط کمیته ویژه مجلس

کمیته همچنین عنوان کرد که «طرح مساله‌ای با عنوان مننژیت رد شده است» و اینکه سه بازداشتی متوفی به دلیل «کمبود مکان، ضعف امور بهداشتی، تغذیه نامناسب، گرما، فقدان کولر و ... و در نتیجه ضرب و شتم و بی‌توجهی ماموران و مسوولان بازداشتگاه» نسبت به شرایط فیزیکی آنها فوت کرده بودند.

کمیته از قوه قضاییه خواست که سریعتر نسبت به تعیین تکلیف بازداشتی‌ها اقدام کند تا چنین حوادثی دوباره به وقوع نپیوندد. با این وجود تقصیر اصلی در مورد کهریزک را بر روی میرحسین موسوی و مهدی کروبی قرار داد: «اگر همگان براساس چهارچوبهای قانونی مسیر خود را طی می‌نمودند و اگر دو کاندیدای ریاست جمهوری دست به قانون‌شکنی و تحریک احساسات و عواطف مردم نمی‌پرداختند امروز شاهد اینگونه حوادث تلخ نبودیم که سبب هتک حرمت از نظام مقدس جمهوری اسلامی و تضعیف فرصت گرانسنگ حضور ۴۰ میلیونی مردم در پای صندوقهای رأی شود. بی‌تردید آنان باید پاسخگو باشند و دستگاه قضایی در خصوص اینگونه رفتارهای مجرمانه نباید بی‌اعتنا باشد».

روز ۲۰ دیماه، کمیته منصوب مجلس برای تحقیق و بررسی در خصوص بازداشتگاه کهریزک گزارش خود را منتشر کرد. کمیته گزارش داد که طی مصاحبه‌ای در ۶ مرداد با قاضی مرتضوی، ایشان مدعی شده است که در آن زمان ۳۹۰ نفر در تظاهرات بازداشت شده‌اند که ۵۰ نفر از آنها «غیرمیدانی» هستند. وی گفت که نیروی انتظامی بازداشت‌شدگان را به دلیل فقدان ظرفیت زندان اوین به بازداشتگاه کهریزک برد. با این حال کمیته نتیجه‌گیری کرد که زندان اوین ظرفیت داشته و کهریزک حتی قبل از آوردن بازداشت‌شدگان پُر بود.

کمیته متذکر شد که حتی اگر زندان اوین ظرفیت نداشت انتقال و اسکان بازداشت‌شدگان به کهریزک غیرقابل قبول است و همچنین اذعان داشت که کهریزک بازداشتگاهی رسمی بود و مسئولین نیروهای انتظامی و سازمان زندانها از وجود آن مطلع بودند. بنابراین «اینکه برخی مسوولان قضایی طی مصاحبه‌هایی از خود سلب مسوولیت نموده‌اند به هیچوجه قابل پذیرش نیست». کمیته اظهار داشت که قوه قضاییه بیش از سایر قوا «باید پاسخگوی ضعفها و خللهای این بازداشتگاه باشد».

گزارش مرکز اسناد درباره حوادث پس از انتخابات منتشر شد

این گزارش در میزگردی به میزبانی دفتر وکالت هیوز، هابارد و ریید در شهر نیویورک منتشر شد. در این برنامه، شادی صدر وکیل معروف ایرانی و فعال حقوق زنان، دکتر پیام اخوان وکیل معروف حقوق بشر بین‌المللی و یکی از مؤسسان مرکز اسناد حقوق بشر ایران، و رنه ردمن مدیر مرکز اسناد حقوق بشر ایران، از سابقه حقوق بشر در ایران و حوادث پس از انتخابات صحبت کردند.

شادی صدر موارد نقض قوانین ایران توسط دولت طی ناآرامیهای پس از انتخابات را بازگو کرد و نمونه‌هایی را از حوادثی مشابه که پیش از انتخابات صورت گرفته بودند مثال زد. دکتر پیام اخوان از مسئولیت دولت ایران در قبال حقوق تضمین شده مطابق کنوانسیون بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی و همچنین عواقب بالقوه سرکوب خشونت‌بار کنونی توسط ایران سخن گفت. رنه ردمن از کار مرکز اسناد حقوق بشر ایران و تلاش این مرکز برای مستند کردن و ثبت موارد نقض حقوق بشر در ایران به صورت مناسب سخن گفت. سخنرانان از جامعه بین‌المللی خواستند تا مسئولیتهای ایران را گوشزد کرده و این پیغام را برسانند که تجاوز به حقوق بشر تحمل نخواهد شد.

ویدئوی کنفرانس به زبانهای فارسی و انگلیسی در وبسایت مرکز www.iranhrdc.org قابل دسترسی است.

۲۳ بهمن ۱۳۸۸ مرکز اسناد حقوق بشر ایران تازه‌ترین گزارش خود تحت عنوان «عواقب خشونت‌بار: انتخابات ۱۳۸۸ و سرکوب مخالفان در ایران» را منتشر کرد. این گزارش کامل‌ترین مدرک نقض حقوق بشر در ایران از زمان انتخابات جنجالی ریاست جمهوری در تابستان گذشته تاکنون می‌باشد.

گزارش به طور مفصل ده‌ها نمونه از موارد نقض حقوق بشر شهروندان ایرانی و خارجی‌ها، از قبیل ضرب و شتم، آدم‌ربایی، تجاوز و قتل را مستند می‌کند و مسئولیت مرتکبین این جرایم را تحت قوانین ایران و قوانین بین‌المللی تجزیه و تحلیل می‌کند.

گزارش موارد روشن و صریح استفاده از نیروی افراطی، قصور در حمایت از حق حیات و قتل توسط اعضای دولت ایران که در گزارش نام برده شده‌اند را شناسایی می‌کند. با توجه به تلاشهای هماهنگ دولت ایران برای پنهان کردن و خدشه‌دار کردن مدارک و سوابق، این گزارش همچنین به تجزیه و تحلیل و مقایسه شهادت شهود با گزارشهای خبرگزاریهای رسمی ایران و رسانه‌های بین‌المللی می‌پردازد.

«عواقب خشونت‌بار: انتخابات ۱۳۸۸ و سرکوب مخالفان در ایران» به زبان انگلیسی در وبسایت مرکز www.iranhrdc.org قابل دسترسی است و در فروردین به زبان فارسی منتشر می‌شود.

یادبود: انقلاب ۱۳۵۷

نسبت به برگزاری تظاهرات صادر کرد. در نمایشی از قدرت، دولت همچنین نه نفر از تظاهرکنندگان بازداشتی پس از انتخابات را به اعدام محکوم کرد و دو مرد جوان که پیش از انتخابات دستگیر شده بودند را اعدام نمود (صفحه ۲ را ببینید). در ۲۲ بهمن، دولت تلفن همراه و اینترنت را در ایران قطع کرد و مأمورین مانع شدند تا مهدی کروبی و میرحسین موسوی به تظاهرکنندگان که در میدان آزادی در تهران تجمع کرده بودند پیوندند. مطابق شهادت شهود عینی، پلیس از گاز اشک‌آور و باتوم برای متفرق کردن تظاهرکنندگان و تفنگهای رنگپاش برای نشان کردن افراد برای بازداشت استفاده نمود.

۲۲ بهمن ۱۳۸۸، سی و یکمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران بود. در ۱۲ بهمن ۱۳۵۷، آیت‌الله خمینی پس از ۱۴ سال تبعید به ایران بازگشت. جمهوری اسلامی ایران هر ساله ده روز فاصله بین سالگرد بازگشت آیت‌الله خمینی و پیروزی رسمی انقلاب را جشن می‌گیرد. طی این زمان رژیم ایران به برگزاری جشن و راهپیماییهای دسته‌جمعی و فستیوالهای فیلم و هنر می‌پردازد.

امسال پیش از جشن و در پیش‌بینی تظاهرات مخالفان، دولت صدها دانشجو، اعضای گروه‌های مخالف و فعالان را بازداشت کرد. دولت همچنین چندین بیانیه رسمی در اخطار به مخالفان